

Preses relīze

Luksemburgā, 2017. gada 31. janvārī

Noteikumi kohēzijas un lauku attīstības izdevumu galīgajām pārbaudēm ir pienācīgi, tomēr riski saglabājas – uzskata ES revidenti

Jaunajā Eiropas Revīzijas palātas ziņojumā teikts, ka Eiropas Komisijas norādījumi dalībvalstīm par to, kā veicamas kohēzijas un lauku attīstības izdevumu galīgās pārbaudes, ir pienācīgi, tomēr atsevišķi riski vēl jānovērš. Revidenti norāda, ka turpmāk lielāka uzmanība jāpievērš sasniegtajiem rezultātiem, vēl vairāk jāsapņo kohēzijas un lauku attīstības noteikumi un jānosūta pilns pārskats par slēgšanu Eiropas Parlamentam un Padomei.

Pēc plānošanas perioda beigām jāveic programmu finanšu norēķins – tas nozīmē, ka visi nepareizi veiktie izdevumi Komisijas un dalībvalstu līdzfinansēto projektu ES daļā ir jāidentificē un jāatgriež ES budžetā. Šo procesu sauc par slēgšanu. ES revīzijas 2007.–2013. gada periodā regulāri parādīja, ka gan kohēzijas, gan lauku attīstības programmās bija tendence uz nepareizu izdevumu būtisku līmeni.

Revidenti salīdzināja abu politikas jomu slēgšanas kārtību un vērtēja, kā Komisija nodrošina ticamību tam, ka galīgajā deklarācijā iekļautie izdevumi ir gan likumīgi un pareizi, gan ir izlietoti saskaņā ar to mērķiem. Revidenti arī analizēja slēgšanas procesa savlaicīgumu un ziņošanas kārtību.

Attiecībā uz 2007.–2013. gada periodu tika konstatēts, ka, lai gan dalībvalstīm bija jāziņo par rezultātiem un Komisijai šie rezultāti bija jāvērtē, slēguma bilances maksājums nebija tieši saistīts ar faktisko tiešo rezultātu un koprezultāta sasniegšanu.

*“Slēgšana ir svarīgs brīdis programmas darbības ciklā,” teica par šo ziņojumu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis **Ladislav Balko**. “Katrā novērtējumā par to, cik efektīvi un lietderīgi ir izlietoti līdzekļi, jāiekļauj sasniegto rezultātu analīze.”*

Slēgšana nesakrita ne ar plānošanas perioda, ne ar attiecināmības perioda beigām. Tā kā slēgšanas pabeigšanai var būt vajadzīgi vairāki gadi, dažādo periodu pārklāšanās un grūtības izsekot iepriekšējo gadu darbībām apdraud efektivitāti. Turklāt iespēja izlietot budžetu divus vai trīs gadus pēc programmas beigām nemudina sākt darbu pie nākamā perioda.

Šī preses relīze sagatavota, lai sniegtu kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas pieņemto īpašo ziņojumu.

Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona T: (+352) 4398 47 063

Damijan Fišer – preses sekretārs T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

Ir vēl kas saistībā ar ziņošanu: revidenti uzskata, ka Komisijai ir jāsniedz Eiropas Parlamentam un Padomei konsolidēts slēgšanas pārskats, kas ietvertu galveno informāciju par svarīgākajiem programmas īstenošanas rezultātiem un atbilstības aspektiem.

Kopumā Komisijas norādījumi dalībvalstīm par 2007.–2013. gada programmu slēgšanu bija savlaicīgi un visaptveroši, un Komisija sniedza papildu atbalstu, kas risināja dalībvalstu vajadzības. Dalībvalstis bija apmierinātas ar šo atbalstu un lielākoties uzskatīja, ka bija labi sagatavojušās slēgšanai.

Revidenti konstatēja atsevišķus riskus, kas 2007.–2013. gada programmu slēgšanas laikā ir jānovērš. Konkrēti, dažās ar slēgšanu saistītās jomās nav saistošu termiņu, un tas var izraisīt papildus aizkavēšanos.

Visbeidzot, revidenti puda bažas, ka dalībvalstu un Komisijas veiktās pārbaudes nav pietiekamas, lai slēgšanas laikā nodrošinātu izdevumu likumību un pareizību saistībā ar finanšu instrumentiem, līgumos paredzētiem avansiem un dažiem lieliem projektiem, kam piešķirts valsts atbalsts.

Lai 2007.–2013. gada slēgšanas process būtu pareizs, revidenti iesaka Komisijai nodrošināt lielo projektu ātru apstiprināšanu un dalībvalstīm ieviest procedūras izdevumu attiecināmības pārbaudīšanai, īpaši saistībā ar finanšu instrumentiem un līgumos paredzētiem avansiem. Revidenti arī iesaka, lai dalībvalstis projektu saņēmējiem savlaicīgi izmaksātu pilnu ES ieguldījumu.

Lai pēc 2020. gada nodrošinātu labāku kohēzijas un lauku attīstības programmu slēgšanas pārskatatbildību un pārredzamību, revidenti iesaka Komisijai tās tiesību aktu priekšlikumos:

- vēl vairāk saskaņot kohēzijas un lauku attīstības noteikumus nolūkā harmonizēt ikgadējo ticamības nodrošināšanas procesu;
- pēc programmu slēgšanas ieviest izdevumu likumības un pareizības, kā arī sasniegto tiešo rezultātu un koprezultāta galīgo pieņemšanu;
- precizēt, kā tā informēs Eiropas Parlamentu un Padomi par slēgšanas procesa iznākumu;
- novērst attiecināmības periodu pārklāšanos un prasīt, lai programmas tiktu slēgtas tūlīt pēc to attiecināmības perioda beigām.

Piezīmes izdevējiem

Kohēzijas un lauku attīstības politikai atvēlēti apmēram 44 % no Eiropas Savienības budžeta. 2007.–2013. gada periodam tie bija aptuveni 430 miljardi EUR.

Īpašais ziņojums Nr. 36/2016 “Novērtējums par 2007.–2013. gada kohēzijas un lauku attīstības programmu slēgšanas kārtību” ir pieejams 23 ES valodās.